

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

De Apollinarijs, patre, & filio, & Vitaliano presbytero, & quam ob causam in
hæreses prolapsi sint. Capvt XXV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

De Apollinarijs, patre & filio, & Vitaliano presbytero, & quam ob causam in hæreses prolapsi sint.

CAPVT XXV.

PER id tēporis Apollinarius hæresim suo nomine nuncupatā palā defendere nō dubitauit, atq; cū multos ab ecclesia diuisisset, separatim cōuētus egit. Cui ad suā doctrinam stabiliendam subsidio fuit Vitalius presbyter Antiochenus, vnus ex clero, qui Meletio parebat: Vir sane si quisquā alius, ob piam viuendi rationem & mores spectatos perillustris, studio etiam erga eos, quibus præfuit singulari, atq; propterea à populo summa veneratione dignatus. Aliquanto post tamen à Meletij communione se separauit, & Apollinario addixit, illisque, qui Apollinarij opinionem Antiochiæ sectabātur, se ducem præbuit: atq; sua sancta vitæ institutione non exiguum numerum in suā perduxit sententiā, qui nomen ab eo adepti, adhuc etiam ab Antiochenis Vitaliani appellantur. Dicitur quidem in hunc errorem quadam animi offensione inductum: nimirum quòd à Flauiano suo tum compresbytero (ad quem postea sedes ecclesiæ Antiochenæ delata est) se contemptum ideo putauit, quòd prohibitus erat eum, cum esset episcopus, uti consueuerat, visere. Nam cum se despiciatui duci arbitraretur, humano more animo perturbatur, ad Apollinariū se confert, cū eo cōmunicat, & amicum sibi facit. Cuius opera factū est, ut huius secte fautores in alijs quoq; ciuitatibus sub suis & proprijs episcopis cōuentus agerent, ritibus ab institutis ecclesiæ catholicæ alienis vterentur, & præter sacros hymnos ab ecclesia institutos cantiuuculas quasdam numeris astrictas, quas Apollinarius excogitauerat, cantarent. Nam Apollinarius iste præter aliam doctrinam, poeticæ præterea & numerorum omnis generis peritus fuit: quarū rerū illecebris multos ad animos sibi attendendos induxit. Quinetiā viridum potabant, dum opera faciebant, mulieres autem, dum texebāt telas, eius cātilenas cecinerūt. Nā carmina studio relexādo, festis & alijs cuiusq; tēporis oportunitatibus accōmodata

ειδύλα
λιν

compo-

SOZOMENI HISTOR.

composuit, eaq; omnia ad laudes Dei prædicandas instituta. Quam quidem hæresim ad multos serpere Damasus episcopus Romanus, & Petrus Alexandrinus episcopus certiores facti, primi omnium, concilio Romæ conuocato, eam alienam esse ab ecclesia catholica pronunciarunt. Fertur porrò Apollinarium præfracta quadam & nimis abiecta animi imbecillitate res fidei ac religionis nostræ nouare cœpisse, idq; tali causa inductum. Cum Athanasius episcopus ecclesiæ Alexandrinæ post exilium, quod fuerat, regnante Constantio, perpeffus, redire in Aegyptum iussus esset, ei iter fortè per Laodiceam facienti Apollinarius familiaris & amic^{us} in primis factus est. Et quoniã cõmunicare cum Athanasio, execrabile quiddã videbatur Ariani (e quorum numero fuit Georgius illius vrbis episcopus) idcirco Apollinarius ecclesia per contumeliam expellitur, perinde ac si contra canones & leges sacerdotum in congressum cum Athanasio venisset. Atq; eum Georgius non de his rebus solum accusauit, verùm etiam peccata, quæ iam olim pœnitentia deleuerat, criminis loco obiecit. Nam dũ Theodotus, cui Georgius successit, Laodicensem ecclesiam adhuc regebat, Epiphanius illius ætatis sophista insignis, hymnum in Bacchi laudem ediderat: quo præceptore vsus Apollinarius (adhuc enim adulescens erat) vnã cum patre, eodem ipso nomine vocato, Grammatico sanè haud obscuro, ad illũ hymnũ audiendũ proficiscebatur. Vbi autem hymnũ recitare orsus est Epiphanius, eos qui mysteriis Bacchi haud initiati, quiq; profani erant (vti cõsuetudo fert eorũ, qui talia dicẽdo se ostentare solent) foras exire iubet. At neq; Apollinarium adolescentẽ, neq; eius patrem senem, neq; quenquam aliũ Christianũ, qui fortè aderat, ab se audiendo exclusit. Quare cognita, Theodotus episcopus, iniquo animo & grauius tulit: & vt laicis aliquatũ obiurgatis veniam tribuit, sic ambos Apollinarios palam delicti criminatus, ab ecclesia segregauit. Erat enim vterque ex clero: pater quidem presbyter, filius autẽ etiamnum literarũ sanctarum lector. Quodã autẽ tẽporis spatio intermisso, Theodotus eos, cũ lachrymis & ieiuniis debitã pro peccatis pœnitentiam egissent, in ecclesiam denuò recepit. At Georgius, vbi eum

eam est consecutus episcopatum, & Apollinarius in consuetudinē & familiaritatem Athanasij, vti dictum est, venerat, eum à communione excludit, & ab ecclesia alienū prociat. Quē dicunt ab eo sepē petiuisse, vt se in cōmunionem reciperet. Verūm cum illud impetrare non posset, graui quadam animi offensione pulsus, ecclesiam turbare, & doctrinā nouitate hanc, quam diximus, hæresim introducere cœpit, & quantum in ipso situm erat, arte dicendi aduersarium vlcisci, atque vehementer arguere, quod cum doctrina sacrarum literarum inferior esset, præstantiorem se non vereretur abdicare. Ita sanè priuatæ inter clericos varijs temporibus susceptæ inimicitia, maximo detrimento ecclesiæ fuerunt, & religionem in varias sectas distraxerunt. Cuius rei hoc satis est argumenti. Nam si Georgius pari ratione, atque Theodotus, Apollinarium, cum eum pœnituisset culpæ admittæ, in ecclesiam recepisset, non arbitror hanc hæresim eius nomine nuncupatam ortam aliquando fuisse. Ea enim est humana natura, vt cum despecta sit, obstinatione insolescat, & tū contētionis, tum rerum nouandarum studio flagrare incipiat: at cum æquales partes ferat, soleat se moderatè gerere, & intra eosdē rationis velut cancellos manere.

ly.
ros

De Eunomio & præceptore eius Actio, & illorum tum gestis tum dogmatis, quodq; in primam in baptismo immersionem adinuenerūt.

CAPVT XXVI.

PER idem ferè tempus, Eunomius ecclesiæ Cyzicensis pro Eleusio creatus episcopus, hæresis Arianæ fautor, alteram præterea hæresim in ecclesiam inuexit: quam alii ex eius ipsius nomine appellant: alii hæresim vocant Anomianorum. Quidam memorant istum Eunomiū primum ausum esse asserere, diuinum baptismatis laucrum vnica immersione debere peragi, sicque traditionem ab apostolorum temporibus ad hoc vsque tempus obseruatam violasse: quin etiam disciplinam viuendi diuersam ab ecclesiæ disciplina inuenisse, quæ ipsa seueritate & exquisita obseruatione nouitatem doctrinæ obtegeret.